

به نام خداوند بخشنده مهربان

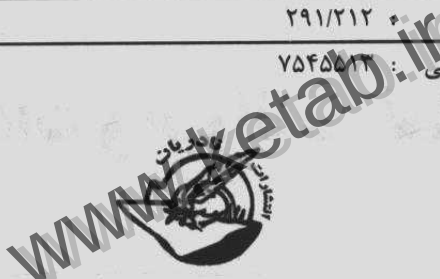
مختصری بر معرفی

موجودات و حیوانات افسانه‌ای

(در ایران و جهان)

به کوشش: علی شجاعی

سرشناسه	: شجاعی، علی، ۱۳۷۹-، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: مختصری بر معرفی موجودات و حیوانات افسانه‌ای (در ایران و جهان) / به کوشش علی شجاعی.
مشخصات نشر	: شیراز: نادریان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۸ ص.: مصور(رنگی).
شابک	: 978-622-6318-88-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۵-۱۵۸.
موضوع	: حیوان‌ها -- اساطیر
موضوع	: Animals -- Mythology
رده بندی کنگره	: BL ۳۲۵
رده بندی دیویی	: ۲۹۱/۲۱۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۴۵۵۱۳

مختصری بر معرفی موجودات و حیوانات افسانه‌ای

پدیدآورنده: علی شجاعی

انتشارات: نادریان

چاپ اول: ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شماره شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۱۸-۸۸-۴

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

تلفن: ۰۹۱۷۳۱۰۰۷۲۶

وبلاگ: nashrnaderian.blogfa.com

فهرست

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۱۴	سخن مؤلف
۱۵	ابلیس دوسر
۱۶	ابوالهول
۱۸	آپوفیس
۲۰	آخرون
۲۱	از ما بهتران (جن)
۲۶	ازدها
۳۰	اشوزوشت
۳۱	آل
۳۵	آلف
۳۶	آلکونوست
۳۷	آنزو
۳۹	ایستاده
۴۰	بختک
۷۶	بشکوچ (نام دیگر شیردال یا گریفین) در بخش شیردال مطالعه شود.
۴۲	بهیموث
۴۳	پاگنده
۴۴	بایتون (اسطوره)
۴۵	پری
۴۷	پری دریایی
۴۹	پگاسوس

فهرست

صفحه	عنوان
۵۰	تک شاخ
۵۲	چمروش
۵۵	چوپاکابرا
۵۶	خون آشام (دراکولا)
۵۹	داهیر
۵۹	دوال پا
۶۲	دورف (اسطوره)
۶۴	دیو
۶۵	دیو سپید
۶۶	دیوهای کماله
۶۷	رخ
۶۸	رخش
۶۸	زوال
۶۹	سگ جهنمی
۷۰	سیرن
۷۲	سیمرغ
۷۵	شهباز
۷۶	شیردال
۷۷	شیمر
۷۸	ضحاک
۷۹	عفریت
۸۰	عمو نوروز

فهرست

صفحه	عنوان
۸۲	عوج بن عنق
۸۴	غول
۸۵	فولادزره
۸۶	ققنوس
۹۰	قنطورس یا سانتور (آدم اسب تنه)
۹۲	کاکاتریس
۹۳	کالادریوس
۹۴	کوئترا الکواتل
۹۶	گابلین (گوبلین)
۹۷	گامایون
۹۸	گاو بالدار
۱۰۰	گرگینه
۱۰۱	گلیم گوش
۱۰۲	گنوم (اساطیر)
۱۰۳	گورگون
۱۰۴	لوتن (اساطیر)
۱۰۶	لولوخور خوره
۱۱۰	لویاتان
۱۱۲	مرد آزما
۱۱۵	مردخوار (مانتیکور)
۱۱۶	مرغ آمین
۱۱۷	مینوتور

مقدمه و تعاریف^۱

افسانه که در زبان پارسی میانه به آن افسان می‌گفتند، به معنای داستانی خیالی است که ساری و رایج بوده باشد و احیاناً راست پنداشته شود یا زمانی راست پنداشته شده باشد. این داستان‌ها ممکن است درباره‌ی یک واقعیت یا یک شخص و مکان واقعی باشند. افسانه‌ها معمولاً دارای درس‌های اخلاقی هستند.

تعریف

گهگاه در تعریف متخصصان از افسانه اشکالاتی دیده می‌شود، علت آن این است که آن‌ها به افسانه از سر اعتقاد و ایمان می‌نگرند. آنان دنبال این اندیشه اشتروس که «برای درک اندیشه‌ی وحشی باید با او و مثل او زندگی کرد»، نه تنها به ساختار، بلکه به عملکرد جادویی افسانه در جامعه، و درواقع، به اعجاز آن در ایجاد همبستگی قومی و عقیده‌ای ایمان می‌آورند و به همین دلیل برای آن‌ها افسانه یا نهاد زنده بسیار مهم‌تر از نهادهای کهن است. میرچا الیاده دین‌شناس رومانیایی، افسانه را چنین تعریف می‌کند:

اسطوره نقل‌کننده‌ی سرگذشت قدسی و مینوی است، راوی واقعه‌ای است که در زمان نخستین، زمان شگرف بدایت همه چیز رخ داده‌است. به بیان دیگر: افسانه حکایت می‌کند که چگونه به برکت کارهای نمایان و برجسته موجودات فراطبیعی، واقعی، واقعی، - چه کل واقعیت، یا تنها جزئی از آن - پا به عرصه‌ی وجود

نهاده‌است؛ بنابراین، افسانه همیشه متضمن روایت یک خلقت است، یعنی می‌گوید چگونه چیزی پدید آمده و هستی خود را آغاز کرده‌است. افسانه فقط از چیزی که به‌راستی روی داده و به تمامی پدیدار گشته، سخن می‌گوید. شخصیت‌های افسانه موجودات فراطبیعی‌اند و تنها به دلیل کارهایی که در زمان سرآغاز همه چیز انجام داده‌اند، شهرت دارند. اساطیر کار خلاق آنان را بازمی‌نمایانند و قداست یا فراطبیعی بودن اعمالشان را عیان می‌سازند.

در مقابل هستند عده دیگری که به افسانه صرفاً از سر انکار می‌نگرند. این گروه افسانه را یکی از الگوهای تاریخی یا سازواره‌ای کهنه و از کار افتاده می‌بینند که پیشرفت بشر آن را از رده خارج کرده‌است. در نظر یونگ و فروید افسانه‌شناسی دانشی است که زفافکنی نمادین تجربیات روانی نوع بشر به وجود آمده‌است.

اسطوره، قصه‌ای است با خصلتی خاص، یعنی نقل روایتی که در آن خدایان یک یا چند نقش اساسی دارند. اسطوره‌شناسی علمی است که کارش طبقه‌بندی و بررسی مواد و مصالح افسانه‌شناختی بر حسب روش تحلیل و واریسی دقیقی که در همه دیگر علوم تاریخی معمول است.

به عبارت دیگر، افسانه تلاشی برای بیان واقعیت‌های پیرامونی با امور فراطبیعی است. انسان در تبیین پدیده‌هایی که به علتشان واقف نبوده به تعبیرات فراطبیعی روی آورده و این زمانی است که هنوز دانش بشری توجیه‌کننده حوادث پیرامونی‌اش نیست. به عبارت دیگر، انسان در تلاش ایجاد صلحی روحی میان طبیعت و خودش، افسانه‌ها را خلق کرده‌است.